No. 59. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-Wetenschappelijk Blad.

Vrijdag *10 Maart.*

FRANKRIJK.

Paris, den 9den Maart.

De zitting der kamer van afgevaardigden van heden is merkwaardig geweest door eene scherpe discussie, tusschen een der leden aan het ministerie toegedaan, den heer *Jaubert*, en den president *Dupin*, ter zake der al of niet verpligting van ambtenaren, om voor de ministeriele voordragten te stemmen. Aan de orde was de behandeling van de verschillende amendementen, op de wet tot schadeloosstelling der regtsbedeeling. De generaal *Lugeaud* trok zijn voorstel in, waarop dat van den generaal *Tirlet*, dat burgers, zoowel als militairen, in zake van komplot, voor den krijgsraad te regt stonden, ter sprake kwam. De heer *Dupin* verklaarde met korte woorden, waarin het gezegd amendement bestond, hetgeen door den heer *Lafitte* en den generaal *Demarçay* euvel werd opgenomen, bewerende zij, dat de voorsteller zelf vooraf zijn voorstel behoorde te ontwikkelen, alvorens de president den inhoud ging ontleden. De heer *de Tracy* betoogde dat het ontwerp niet in discussie kon worden gebragt, als strijdig tegen de art. 53 en 59 van het charter, doch de beraadslaging werd over het voorstel aangevangen en het woord aan den heer *Jaubert* gegeven. Deze zette nogmaals al het verschrikkelijke uiteen van de zaak van Straatsburg, waarbij niets, zelfs de jongste aanslagen niet bij te vergelijken waren. Het lands-regt beweerde hij bestond zoo wel in den krijgsraad, als bij het hof der pairs en de gewone regtbank, waaruit volgde, dat men burgers, die zich aan een komplot hadden schuldig gemaakt, zeer goed voor den krijgsraad konde brengen, waarbij dan tevens het beginsel van eenheid, waarvan de oppositie zoo veel gesproken had, bewaard bleef. Wanneer men zich als krijgsman gedraagt, zeide hij, moet men ook als zoodanig gevonnisd worden; of zou men den chouan die achter een heg den soldaat moordadig velt, voor de jurij brengen? de zachtheid der gewone regtspleging kan hier niet toegepast worden. De spreker bragt vervolgens eene beschuldiging tegen zijn stelsel ter sprake, dat namelijk de drukpers niet anders zou op de leden van den krijgsraad te werken, zoo dat deze ten laatste wellig hun geweten bezwaard konden rekenen, en ging dit na over, om over de verschillende soorten van leden in de kamer te spreken. » Er zijn er" zeide hij, » die zich tegen de voorstellen van het gouvernement aankanten, en nogtans van hare gunst profiteren; zij genieten de voordeelen die de aanhangers behooren, en het welgevallen der oppositie."

Hier vroeg de heer *Dupin* met levendigheid het woord, en ontstond er eene groote beweging in de vergadering.

De heer *Jaubert*: » O, Het is verre van mij . .!" (Het geroep belette hier den spreker verder te hooren.)

Hij vervolgde in dezer voege. » Het is eene schande, dat wij, die onze departementen verlaten, om hier, waar onze committenten ons roepen, ons te plaatsen, tot tegenstanders mannen hebben, die de eerste beambten van het gouvernement zijn. Wat zal het land zeggen wanneer het dit ziet? immers dat het gouvernement op zijne eigene zekerheid niet genoegzaam is bedacht." De spreker eindigde met te zeggen, dat hij voor de wet zal stemmen met het amendement van den generaal *Tirlet*.

De heer *Dupin* wilde zich naar de tribune begeven; aller oogen waren op hem hem gerigt; doch de president van den raad verlangde vooraf het woord.

De voorgestelde wet, zeide de heer *Molé*, was naar de meening van het gouvernement voldoende; hij wees derhalve het voorgesteld amendement af. Wat het ontwerp betrof, dit behoorde men aan te nemen; er zou anders geen regt meer bestaan; de soldaat zou zich steeds aan den burger aansluiten; het maatschappelijk belang vorderde de scheiding.

De heer *Dupin*: »Ik heb het woord opgevat wegens den aanval tegen de gesalarieerde en afzetbare ambtenaren. Ik behoor daaronder en in die hoedanigheid vraag ik het woord. De onafhankelijkheid is vinden bij hen die uit zijn post ontzet kan worden, is eervol. Zoo geen ambtenaren gedeputeerden mogen wezen, deed ik dat gevoelen. Als procureur-generaal intusschen zal ik mijn pligt doen; zoo men de wet aanneemt zal ik hare toepassing niet ontgaan; deed ik het niet, dan zoude men mij moeten ontslaan; maar in mijne hoedanigheid van gedeputeerde ben ik vrij maar den wensch dergenen die mij gekozen hebben, en in die hoedanigheid moet ik onafhankelijk spreken. Ik zou liever van alles afstand willen doen dan de vrijheid van spreken opofferen.

» Ik heb geen vijandelijkheid betoond, geen oppositie en geene slechten zin gemaakt, maar ik heb u waarschuwingen gegeven."

» De heer *Jaubert* vraagt, wat het land denken zal van de bezoldigde ambtenaren, die niet voor alle wetten stemmen; het moge daarvan denken wat het wil; ik heb tegen het ontwerp gesproken, mij houdende aan de onveranderlijke grondslagen van regt; het publiek zal zeggen dat men met naauwgezetheid heeft gesproken, want hetzelve oordeelt juist. De heer *Jaubert* zelf is met het gouvernement in strijd, daar hij een amendement verdedigt, dat het bestuur niet verlangt; ik spreek tegen de wet, die het gouvernement wenscht aangenomen te zien; zal ik daarom een vijand van het gouvernement zijn en de heer *Jaubert* niet; dat is niet billijk geoordeeld."

De heer *Jaubert*. »Hetgeen ik gezegd heb, heeft vele gemoederen verontrust; ik kan zulks nagaan. Maar moet men alles aannemen bezoldigd ambtenaar zijnde, dit laat mij de heer *Dupin* zeggen, en heeft hij op dien grond zich veel moeite gegeven om mij te wederleggen. Neen, ik heb dit niet gezegd, maar slechts de afgevaardigden willen waarschuwen, dat zij zich niet te beklagen hebben, wanneer zij, opositie makende, uit hunne posten ontzet worden!" (beweging in de zaal).

De heer *Sauzet* kwam nu aan het woord en gaf zijne meening te kennen, dat als een ambtenaar tegen de ministeriele voordragten sprak, hij naar de inspraak van zijn geweten handelde; hij bestreed het voorstel van den generaal *Tirlet*, dat vervolgens afgewezen wierd. Een ander amendement van den heer *Boyard*, dat het publiek ministerie, in zake van de gewone regtbank gebragt, zijn voorbehoud zou nemen, zoo die zaak in betrekking stond tot een alleen militair delict, werd verworpen. Bij het gerrek van den post was men over een derde amendement, van den heer *Parisis* aan het beraadslagen.

— Men zegt dat er bij de behandeling in de kamer van het ontwerp tot uitzet van den hertog van Nemours zal voorgeslagen worden, in plaats van de overdragt van domein-goederen den prins een jaargeld van 500,000 livres op het groot boek ingeschreven, toe te staan.

— Het *Chiffre* wederspreekt heden hetgeen door onderscheidene dagbladen onlangs werd gemeld, en thans door den *Courrier Français* bepaald werd verzekerd, dat de heer *Persil* in den raad van ministers den voorslag gedaan had, om een ontwerp betrekkelijk de personele vrijheid aan de kamers voor te dragen, uit kracht waarvan men deelhebbers van geheime associatien uit de hoofdstad konde verbannen. *La Charte* verzekert dat dergelijk voorstel niet is gedaan, noch aan zulk een maatregel is gedacht.

— Men spreekt van eene reis des hertog van *Orleans*, die zich eerst naar Brussel zoude begeven, en vervolgens eene inspectie reis doen van af de noorderlijke en oosterlijke gouvernementen tot aan de Pyreneen toe.

— De bekende chef der St. Simonisten, vader *Enfantin*, is uit Egijpte alhier teruggekomen.

— Te Toulon is den 4den aangekomen de kolonel *Duvivier*, die het bevel over de provincie Bona voert. Hij begeeft zich naar genoemde oord en zal belangrijke inlichtingen omtrent den staat van zaken in het regentschap kunnen geven.

— De berigten uit Madrid tot den 28sten gaande zijn nog gevuld met bijzonderheden over de geduchte nederlaag door *Rodil* aan de brigade van het centrum toegebragt. Genoemde zou voornemens zijn naar Valencia terug te keeren.

De president van den raad, de heer *Calatrava*, was nog hinderstelt. Zijne ziekte scheen van eenen sleependen aard te zijn. Men sprak steeds van het afreden van den heer *Mendizabal*, en noemde als zijn en opvolger den heer *Becerdo*, thans directeur der amortisatiekas. De graaf *Almodovar* schijnt eerlang opnieuw te zullen worden.

De noodlottige tijdingen uit de provincien hielden den brandde aandacht der speculanten geheel gevestigd.

— De berigten van de grenzen houden niets bijzonders. De courant van St. Sebastiaan van den 2den wederspreekt het gerucht, dat de linie der karlisten aan die zijde was versterkt geworden; de vijand had aan dien kant niet meer dan tien bataillons met eenige kompagnieen guides van Alava. Voorts tracht dezelfde courant het vertrouwen der constitusionele partij op te wekken; door op de overmagt te verwijzen die men had; dan *Carlos* toch zou niet meer dan 16 à 18,000 man in linie kunnen stellen.

Ter beurze alhier verhaalde men dat de Madridsche post het berigt eener nieuwe nederlaag van een korps van 1500 man had aangebragt; misschien is dit verlies echter hetzelfde, als 't geen reeds vermeld werd in Katalonien te zijn voorgevallen.

Heden werden de 5 pCt. voor het eerst met afgescheidde coupons verhandeld, waardoor de koers tot 107,15 à 20 daalde; in de 3 pCt. ging weinig om. Men geloofde ter beurs dat de wet op de scheiding der regtsbedeeling met eene groote meerderheid zou doorgaan. In den koers der Ardoins was geene verandering, in weerwil van de heerschende onrust onder de aandeelhouders. De notering was heden (7 *Maart*): 5 pCt. 107,20; 3 pCt. 79,50; Nap. renten 98,85; Portug. 3 pCt. 32; Sp. Ardoin 26½; Passive 7¼; Rom. L. 102⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Maart.

De stoffelijke overblijfselen van den voormaligen zweedschen koning *Gustaaf IV* zijn van St. Gallen naar Moravie overgebragt, om aldaar op een der goederen van zijnen zoon, prins *Gustaaf-Wasa*, te worden bijgezet.

— In de *Hanoversche Zeitung* leest men het volgende:

„Door zaakkundige reisigers in het binnenste van Rusland, heeft men vernomen, dat aldaar ontzaglijke depôts van allerlei aard aangelegd en bijzonder in het zuiden des rijks zoodanig ingerigt zijn, dat een leger van 250 tot 300,000 man in zeer korten tijd van al het noodige kan voorzien worden. Het stelsel van betrekkelijkheid, krachtens welk de bezitters van groote vaste eigendommen zich verbonden hebben, om bij de eerste oproeping, binnen eenen bepaalden tijd, groote massa's paarden, granen en dergelijke op eenen vasten prijs te stellen, komt den staat daarbij zeer te stade, naardien zulks de buitengemeene prijsverhooging van alle voorwerpen bij het uitbreken van eenen oorlog verhoedt en in zekere mate een gemakkelijker overslag van den krijg vooraf veroorlooft. Overigens kan aan een oorlog slechts met betrekking tot de Oostersche vraagstukken worden gedacht; aan eene uitbarsting in het midden van Europa is wel volstrekt niet te denken."

— In brieven uit Alexandrie van het laatst van December wordt gemeld, dat de turksche korvet, aan welker boord zich *Bistil* Effendi bevindt, die met eene zending van den sultan bij *Mehemed* ali belast is, aldaar was aangekomen. Men gaf zich thans alle moeite om den pacha met den sultan te bevredigen, doch vreesde men dat de vordering van de eerste, steunende op den bijstand van sommige mogendheden, te hoog gestemd zouden zijn. *Mehemed* bevondt zich sedert eenige dagen onpasselijk; de inwoners van Egipte zagen met verlangen het oogenblik te gemoet, dat zij van het drukkend juk des pacha's bevrijd wierden.

— Te Weenen waren den 1sten Maart genoteerd: 5 pCt. Met. 105; 4 pCt. 99⅞; 3 pCt. 75⅛; Bankactien 1370.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 8sten Maart.

De heer *Hermanus Angelbot Willink* is erkend als Consul van de vrije Hanze-stad Bremen, te Amsterdam.

— Zijne Majesteit heeft pensioen verleend aan Zijne Exc. den luitenant-generaal titulair *de Virieu*.

— De eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van gisteren, van Zijne Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken de staatkundige mededeelingen ontvangen, die aan de Tweede Kamer, in eene zitting met gesloten deuren, op laatstleden vrijdag zijn gedaan.

— Naar men vernoemt is door het Domein eene vrij aanzienlijke som toegestaan tot verfraaijing van dat gedeelte van het 's Gravenhaagsche bosch, aan den kant van den Bezuidenhoutschenweg, bekend onder den naam van de Koekamp. Men is reeds bezig met de uitvoering van het plan.

— Eenige gerezen geschillen, welke sich sedert eenen geruimen tijd hadden opgedaan omtrent de plaatsing van noodlijdenden in de kolonieen der Maatschappij van Weldadigheid, zijn, naar men vernoemt, dezer dagen uit den weg geruimd, en dien ten gevolge de plaatselijke besturen uitgenoodigd geworden, om de opzending naar de gestichten dier Maatschappij weder als vroeger te doen plaats hebben.

— Het *Amsterdamsch Handelsblad* bevat het volgende:

„Wij vernemen dat onze verdienstelijke stadgenoot, de heer *Roshuizen*, secretaris onzer kamer van koophandel; ons, en de heer *Scherff*, te ....., zich naar Berlijn zullen begeven, ten einde de met het pruissische kabinet gerezen moeijelijkheden, vooral die betreffende de Rijnvaart, uit den weg te ruimen. Het Pruisische gouvernement zoude, naar men zegt, zijn verlangen te kennen gegeven hebben, dat geene eigenlijke diplomaten met de zending mogten belast worden, om over die aangelegenheid te onderhandelen.

— Te Amsterdam is Zondag l., in den ouderdom van 44 jaren overleden Jonkheer *Jan Jacobus Kalkenier van de Put*, Directeur van de Nederlandsche Bank, Lid van den Achtbaren Raad der stad en bijzonder gemin voor den handel en van het stads-belaang, tot diepe droefheid der zijnen, die te regt zijne zachtaardigheid en uitstekende hoedanigheden op hoogen prijs stelden.

In hunne zitting van eergisteren hebben de belgische vertegenwoordigers het voorstel van heer de *Merode* verworpen om aan de belgische generaals een schadeloosstelling van ruim 50,000 fr. voor tafelgelden, enz., toe te staan. Als de grootste tegenhouder van die vermeerdering trad de heer *Dumortier* op, welke het aantal generaalsposten bij de tegenwoordige omstandigheden veel te hoog voor den staat noemde, en zeide, dat men de kamer vanderdaan bij met zogenaamde gevaren wilde verschrikken, om daardoor het getal der dikke epauletten te vermeerderen; woorden die den kolonel *Dupulat* dermate verbitterden, dat hij den heer *Dumortier* toevoegde, dat hij hem bij dergelijke uitlatingen niet met argumenten meer zoude beantwoorden. — Uit naam der centrale sectie werd door den heer *Desmazières* in deze zitting verslag gedaan over de voorgestelde amendementen in het budget van oorlog, omtrent de ijzeren legersteden en de geneeskundige dienst, waarover de discussie op heden bepaald werd. De centrale sectie stelt omtrent de geneeskundige dienst voor, dat men eene commissie van onderzoek benoeme.

— In den handel in effecten is te Antwerpen steeds eene groote stilte. De Ardoins hielden zich gisteren, gedurende den geheelen beurstijd, op 24¼ en werden na de sluiting voor dien prijs gevraagd. De notering was gisteren (8 *Maart*): Belg. 100⅛; O. Metall. 103¾; Spanje Ardoin 24¼, ⅛; Detered 8½; Nap. renten 98; B. Tavoliere 89½; Sicil. 102½; Rom. L. 102½; Braz. 85¼. — Wisselkoers op Amsterdam 99⅛ pCt. pari.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

11de Trekking:	Nos. 20647 en 2717,	ieder een prijs van *f* 1000.
12de	—— Geene.	
13de	—— Geene.	
14de	—— N°. 15569,	een prijs van 1000; N°. 4121, *f* 5000.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 8 Maart.

TARWE. — 122 ℔ n. Vriess. Roggé *f* 160 aan de Zaan bij partij; - 131 ℔ o. Rhijn *f* 235; - 129 ℔ p. w. Pools. *f* 310; - 130 ℔ o. Zeeuwsch *f* 245; - 123 ℔ n. Vl. *f* 162; - 127 ℔ n. Zeeuwsch *f* 210; - 129 ℔ p. b. Pools. *f* 290.

ROGGE. — Nieuw, in een doen; oude zonder handel: 120 ℔ n. Drents. *f* 140, 141; - 124 ℔ n. Overijs. *f* 149; - 122 ℔ dito *f* 145; - 123 ℔ dito 148.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

HAVER. — *f* 89, 88 ℔ dito *f* 87, 88.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Dadelijk slap, en zonder handel; 98, 9 vat. in Oct. 52 *f*.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Weder flaauw: per 6 w. *f* 37; vlug. *f* 39; Mei *f* 35, 34¼; Sept. en Oct. *f* 32, 33.

LIJNOLIE. — Per 6 w. *f* 35½; vliegend *f* 34¼, ½.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅝; dito 5 pCt. 100; Kamb. *f* 228¾; Amort. Syndi. 4½ pCt. 93½, ⅝; dito 3½ pCt. 68; Hantelm. 104; O. L. 4 pCt. 89⅞, ¾; Ard. van 85 *f* 24½, ⅝, ½; dito Coup. 46, 45⅝.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen:

Op Vrijdag den 10. Maart 1839.

HET VROUWTJE VAN DEN DONAU, of DE KONINGIN DER BROOKNYMPHEN, Tooneel-Zangspel in drie bedrijven. Het Hoogduitsch van HENSLER, gevolgd door A. FOKKE SIMONSZ. Waarin de Rol van het *Donau-Vrouwtje*, zijnde in twaalf karakters, door Mejufvrouw C. L. H. IBURG, geb. NAUTA, en die van *Lilli*, in vijf karakters, door de jonge Juffrouw G. ELLENBERGER, oud zes jaren zal vervuld worden.

TE HUUR,

om met 1 Mei of vroeger te aanvaarden

Een aangenaam BUITEN-VERBLIJF, bestaande in 5 vertrekken, Keuken, Waschhuis en groote Hof, staande te 's *Prinsenhage*, aan den Straatweg op *Rijswijk*. Te bevragen bij zijne Heer SIMON aldaar.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE.

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

Maart 1839.

Van MIDDELBURG.		Van ROTTERDAM.	
Zondag 10,	's morgen 7 uren.	Dingsdag 12,	's morg. 9 uren.
Donderd. 14,	» 6 »	Zaturdag 16,	» 10 »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.